

Állami anyakönyvek kutatására vonatkozó jogszabály változása

Tisztelt Kutatóink!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a 2011. január 1-től új törvény lép hatályba az anyakönyvi eljárásról, amely a levéltárakban őrzött állami anyakönyvi másodpéldányok kutatására vonatkozó eddigi szabályokat (gyakorlatot) is megváltoztatja.

2010. évi I. törvény az anyakönyvi eljárásról

79. § (1) Az 1980. december 31-ig vezetett anyakönyv levéltár által őrzött másodpéldányából történő adattovábbításra – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – az anyakönyvből történő adattovábbítás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(2) A levéltár által őrzött anyakönyvbe bejegyzett adat megismerésére a közlevéltárakról szóló törvénynek a közlevéltár anyagában történő kutatásra vonatkozó szabályait kell alkalmazni, ha az anyakönyvi adat keletkezése óta kilencven év eltelt.

A levéltárak az új jogszabály alapján továbbra is teljesítik az utólagos bejegyzések bevezetését az anyakönyvi másodpéldányokba. A jogszabály alapján anyakönyvi adatnak kell tekinteni bármely tény bejegyzését az anyakönyvbe, akár alap-, akár utólagos bejegyzés formájában. Teljes anyakönyvi kötet tehát csak akkor válik 2011. január 1-től kutathatóvá, ha a hivatkozott rendelkezésben foglalt 90 év védelmi idő a benne szereplő legkésőbbi utólagos bejegyzés keletkezése óta is eltelt. Amennyiben az alapbejegyzés óta a védelmi idő eltelt, de az utólagos bejegyzés óta még nem, akkor az adat megismerése csak olyan másolattal teljesülhet, amely az utólagos bejegyzést nem tartalmazza.

Az állami anyakönyvvezés 1895-ben kezdődött, és még a legkorábbi születési és házassági anyakönyvekben is nagy valószínűséggel szerepel olyan utólagos bejegyzés (anyakönyvi adat), amely a védelmi időn belül van. Az anyakönyvi kötetek így általában sem eredetiben, sem másolatban nem adhatók a kutatók kezébe az állami anyakönyvvezés kezdetétől fogva. Tájékoztatjuk Önöket, hogy a levéltárak anyakönyvi névmutatókkal nem rendelkeznek, azok kizárólag az anyakönyvvezetőknél találhatók meg. Így a levéltárak a 90 évnél régebbi adatok megismerésére irányuló igénynek általában csak abban az esetben tudnak eleget tenni, ha a kutató, illetve igénylő nagy pontossággal be tudja határolni a keresett anyakönyvi esemény helyét és időpontját. A jogszabály alapján a levéltárak másolatot, kivonatot és tájékoztatást sem adhatnak a védelmi időn belül keletkezett anyakönyvi adatokról. Anyakönyvi kivonat az illetékes anyakönyvvezetőnél igényelhető.

Mivel a változás 2011. január 1-én lép életbe, 2010. december 31-ig az anyakönyvi másodpéldányokban történő kutatásoknál az eddig érvényben lévő gyakorlatot alkalmazzuk.